

26. van *tweehonderd twee en twintig duizend gulden* (f 222 000), tot aanvulling van onderafdeeling 108 » Voor- schotten op traktement of andere inkomsten »;

27. van *eenhonderd drie en zeventig duizend gulden* (f 173 000), tot aanvulling van onderafdeeling 118 » Ma- terieel der zeemacht ».

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministerieele departementen, auto- riteiten, colleges en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Koloniën,

[234. 3.]

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, KONING.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië boven het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Neder- landsch-Indië voor het dienstjaar 1882, vastgesteld bij de wet van 11 December 1881 (*Staatsblad* n°. 235) en gewijzigd bij de wet van 14 December 1882 (*Staatsblad* n°. 194), alsmede bij Ons besluit van 26 October 1882 (*Staatsblad* n°. 138), credieten heeft geopend, welke volgens artikel 31 der wet van 23 April 1864 (*Staatsblad* n°. 35) aan de bekrachtiging van de wet moeten worden onderworpen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedge- vonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Bekrachtigd worden de navermelde credieten, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië boven het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Neder- landsch-Indië voor het dienstjaar 1882 geopend bij ordon- nantiën van 20 November, 18, 20, 21, 29 en 30 December 1883 (*Indisch Staatsblad* nos. 261, 292, 300, 301, 306, 308 en 310), te weten:

1. van *zeven duizend gulden* (f 7000), tot aanvulling van onderafdeeling 5 » Algemeene secretarie en secretarie van den Raad van Nederlandsch-Indië »;

2. van *een en veertig duizend gulden* (f 41 000), tot aan- vulling van onderafdeeling 13 » Verdere kosten van het rechtswezen »;

3. van *eenhonderd drie en negentig duizend vierhonderd zeven en twintig gulden* (f 193 427), tot aanvulling van onderafdeeling 16 » Gevangenen, kettinggangers en ban- nelingen »;

4. van *negen en twintig duizend vijfhonderd gulden* (f 29 500), tot aanvulling van onderafdeeling 21 » Aan- slag in en invordering van belastingen, andere dan de in- en uitvoerrechten en accijnzen, alsmede toezicht op de heffing en verantwoording en op de kas- en vendu- administratiën, een en ander voor zooveel elders niet speciaal omschreven »;

5. van *vier en vijftig duizend twintig gulden* (f 54 020), tot aanvulling van onderafdeeling 22 » Algemeene kassen »;

6. van *twee en twintig duizend gulden* (f 22 000), tot aanvulling van onderafdeeling 28 » Kosten van andere be- lastingen »;

7. van *eenhonderd twee en twintig duizend vijfhonderd gulden* (f 122 500), tot aanvulling van onderafdeeling 29 » Verlofs- en non-activiteitstraktementen, wachtgeldten, onderstanden, pensioenen en gagementen »;

8. van *zes en veertig duizend tweehonderd vijftig gulden* (f 46 250), tot aanvulling van onderafdeeling 30 » Voor- schotten op traktementen of andere inkomsten »;

9. van *driehonderd negen duizend vijfhonderd vijftig gulden* (f 309 550), tot aanvulling van onderafdeeling 35 » Europeesch bestuur »;

10. van *vier en veertig duizend vierhonderd gulden* (f 44 400), tot aanvulling van onderafdeeling 44 » Lande- lijke inkomsten en andere grondlasten »;

11. van *acht en veertig duizend gulden* (f 48 000), tot aanvulling van onderafdeeling 50 » Boschwezen »;

12. van *eenhonderd twee en twintig duizend gulden* (f 122 000), tot aanvulling van onderafdeeling 51 » Be- heer van 's lands civiele pakhuizen »;

13. van *eenhonderd dertig duizend achthonderd gulden* (f 130 800), tot aanvulling van onderafdeeling 53 » Trans- portkosten uit en naar Nederland en reis- en verblijfkosten in Indië »;

14. van *negen en dertig duizend gulden* (f 39 000), tot aan- vulling van onderafdeeling 58 » Kunsten en wetenschappen »;

15. van *eenhonderd zes en zeventig duizend gulden* (f 176 000), tot aanvulling van onderafdeeling 63 » Ge- neeskundige dienst »;

16. van *een millioen tweehonderd tien duizend gulden* (f 1 210 000), tot nadere aanvulling van onderafdeeling 64 » Veeartsenijdienst »;

17. van *tweehonderd vijftien duizend gulden* (f 215 000), tot aanvulling van onderafdeeling 69 » Zout »;

18. van *een duizend zeshonderd gulden* (f 1600), tot aan- vulling van onderafdeeling 77 » Aankoop, herstelling en onderhoud van materialen voor den algemeenen voor- raad, alsmede kosten van opruiming van afgekeurde en overtollige gebouwen en materialen »;

19. van *vijf en twintig duizend eenhonderd gulden* (f 25 100), tot aanvulling van onderafdeeling 78 » Huis- huur-indemniteit en locaalhuur »;

20. van *veertig duizend gulden* (f 40 000), tot aan- vulling van onderafdeeling 89 » Traktementen, soldijen, toe- lagen, fourragegeldten, bureel- en andere kosten van het wapen der infanterie »;

21. van *vijf en zestig duizend gulden* (f 65 000), tot aan- vulling van onderafdeeling 96 » Huis, bureel- en ma- gazijnhuur en inhuur van gebouwen »;

22. van *vijfhonderd dertig duizend gulden* (f 530 000), tot aanvulling van onderafdeeling 100 » Werving »;

23. van *driehonderd vier en zeventig duizend gulden* (f 374 000), tot aanvulling van onderafdeeling 104 » Vervoer te water en te land van personen, goederen, paarden en vee »;

24. van *negen duizend gulden* (f 9000), tot aanvulling van onderafdeeling 105 » Traktementen en fourragegeldten van officieren op non-activiteit, wachtgeldten van militaire ambtenaren en onderstanden »;

25. van *tweehonderd dertien duizend gulden* (f 213 000), tot aanvulling van onderafdeeling 106 » Voorschotten op traktement of andere inkomsten»;

26. van *eenhonderd veertien duizend gulden* (f 114 000), tot aanvulling van onderafdeeling 117 » Materieel der zeemacht».

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministerieele departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Koloniën.

[234. 4.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De aangeboden wetsontwerpen strekken tot bekrachtiging van de credieten welke door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zijn geopend boven de Indische begrotingen voor 1881 en 1882.

Ofschoon de bezwaren niet ongegrond achtende welke in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 11 October 1883 werden aangevoerd tegen het openen van credieten door den Gouverneur-Generaal boven de Indische begroting, meent de ondergeteekende nochtans het bij die gelegenheid verworpen wetsontwerp andermaal ter goedkeuring aan de Vertegenwoordiging te moeten aanbieden. Het komt hem niet wenschelijk voor met de bijwerking der begrotingen van volgende jaren voort te gaan en den dienst van 1881 ongeregeld te laten. Bovendien vindt hij vrijmoedigheid tot het opnieuw aanbieden van de verworpen wetsvoordracht in de omstandigheid, dat door hem, in aansluiting aan hetgeen in de Tweede Kamer werd in het midden gebracht tegen de wijze waarop tot nog toe de wettelijke bepalingen omtrent credietopeningen werden nageleefd, de noodige maatregelen zijn genomen om hieraan voor het vervolg een einde te maken. Het zij den ondergeteekende vergund kortelijk uiteen te zetten, hoe naar zijne overtuiging behoort te worden gehandeld, wanneer de bij de oorspronkelijke begroting toegestane sommen ontoereikend blijken.

Credietopeningen welke geen andere strekking hebben dan om ter gemoetkoming aan art. 27 der comptabiliteitswet (hetwelk zegt, dat uitgaven boven de begroting niet mogen plaats hebben) het bij de begroting toegestane bedrag te verhoogen, indien dit bleek te laag te zijn ten gevolge van minder juiste ramingen of ten gevolge van misrekening of van bijzondere omstandigheden, kunnen en moeten in den vervolge achterwege blijven. Behoudens de straks te vermelden uitzondering zal slechts in het uit den aard der zaak zeldzame geval, dat onverwijld een maatregel moet genomen worden die uitgaven na zich sleept waarop bij de begroting niet gerekend is, en wanneer zelfs door eene telegraphische aanvraag tot verhoogen van de begroting de benodigde gelden niet tijdig genoeg beschikbaar zouden kunnen worden gesteld, tot het openen van een crediet — en wel *vóór het nemen van den bedoelden maatregel* — kunnen worden overgegaan. Is er echter van zoodanige dringend noodige maatregelen geen sprake, en is alleen gebleken dat eene onderafdeeling der begroting onvoldoende is om daaruit alle te verwachten uitgaven te bestrijden en dat het niet mogelijk is de uitgaven door bijzondere maatregelen binnen de grenzen der begroting te beperken, dan moet dadelijk eene verhoogen bij de wet worden aangevraagd.

De verhoogen zal derhalve in de meeste gevallen slechts betrekking kunnen hebben op uitgaven welke de Regeering niet in hare hand heeft, bijvoorbeeld pensioenen, getuigengelden, kosten van onderhoud van gevangenen, premiiën voor het doden van schadelijk gedierte, of op zoodanige welke de Regeering, hoezeer zij ze in hare hand heeft, niet kan nalaten zonder 'slands belang bepaaldelijk te benadeelen. Ook omdat het geval zich niet dan zelden zal voordoen dat laatstbedoelde uitgaven niet uitgesteld kunnen worden zonder bepaalde benadeeling van 'slands belang, zullen de aanvragen om verhoogen

minder talrijk moeten zijn dan tot heden de credietopeningen waren. De aanvragen om verhoogen der begroting zullen in den regel moeten worden ingediend in het jaar zelf, waarvoor de begroting, welke verhoogen het geldt, werd vastgesteld. Bij de tegenwoordige inrichting der boekhouding en bij voldoende zorg en activiteit aan de zijde der departementen van algemeen bestuur zal het mogelijk blijken om vóór 1 September van het begrotingjaar met voldoende zekerheid te beoordeelen, of het bij de begroting toegestane geld voldoende is tot bestrijding der reeds gedane en nog te voorzien uitgaven en om daarover aan de Indische Regeering rapport uit te brengen. Eerst in het jaar volgende op dat waarop de begroting betrekking heeft, zullen echter de *juiste* cijfers der uitgaven bekend worden, maar dan bestaat de gelegenheid om eene nadere verhoogen aan te vragen, welke aanvraag in den regel vóór 1 Juli zal moeten zijn ingediend. Wel zal het een enkele maal kunnen geschieden, dat sommige uitgaven eerst op het einde van laatstbedoeld jaar en derhalve kort vóór de sluiting van den dienst zullen blijken het bij de begroting vastgestelde bedrag te overschrijden, zoodat het allicht te laat zal wezen om alsnog eene verhoogen van de begroting aan te vragen, en derhalve tot eene credietopening zal moeten worden overgegaan. Het spreekt echter vanzelf dat wanneer op de aangegeven wijze wordt gehandeld, deze soort van credietopeningen tot de uitzonderingen moeten behooren en in ieder geval over betrekkelijk slechts onbeduidende bedragen zullen loopen.

In dezen geest zijn door den ondergeteekende aan den Gouverneur-Generaal stellige voorschriften gegeven, terwijl hem is opgedragen aan elke binnen het jaar, waarover de begroting is vastgesteld, plaats hebbende credietopening of aanvraag tot verhoogen van de begroting het onderzoek te doen voorafgaan, op welke wijze kan worden gewaakt dat het eindcijfer der begroting niet ongunstiger worde, bijvoorbeeld door beperking van uitgaven voor een ander onderwerp toegestaan. De ondergeteekende vertrouwt, dat deze voorschriften het gewenschte gevolg zullen hebben en dat de Regeering niet andermaal zal worden geroepen om aan de Vertegenwoordiging de bekrachtiging voor te stellen van credieten welke geopend werden overeenkomstig de letter der comptabiliteitswet, maar zonder dat men zich voldoende rekenschap gaf van den geest dier wet.

In de volgende opgaven wordt aangetoond welke posten uit de boven de begrotingen van 1881 en 1882 geopende credieten zijn aangevuld en aan welke oorzaken de tekorten moeten worden toegeschreven waarin door die aanvulling is voorzien.

Wat de posten betreft welke betrekking hebben op eerstbedoelde credieten, zij opgemerkt, dat de toelichting, in het algemeen gelijkloeiend aan die welke bij het door de Kamer verworpen wetsontwerp werd aangeboden, is aangevuld met de opmerkingen waartoe het Verslag der Kamer (gedrukte stukken 1883—1884, 36, n°. 1) heeft aanleiding gegeven.

Credieten geopend boven de begroting voor 1881 (ten gezamenlijken bedrage van f 5 174 870).

1. *Onderafdeeling 17.* Onderhoud van gevangenen, kettinggangers en bannelingen, f 412 143.

De voortdurende stijging van het aantal gevangenen is oorzaak dat de uitgaven, die in 1876 en 1877 omstreeks f 1 900 000 bedroegen, in de vier volgende jaren telkens met meer dan f 100 000 zijn toegenomen, zoodat het voor 1881 toegestaan bedrag van f 1 940 000, dat gegrond was op de gemiddelde uitkomsten van 1876—1878, met f 416 430 is overschreden, waarvan f 4287 konden gevonden worden door vermindering van andere artikelen van dezelfde onderafdeeling en door overschrijving uit den post van onvoorzien uitgaven.

Op bladz. 11 der Memoria van Toelichting tot de nieuwe begroting voor 1884 is medegedeeld op welke wijze de ondergeteekende zich voorstelt de voortdurende verniedering dezer uitgaven te kunnen tegengaan

2. *Onderafdeeling 23.* Verlies wegens wissels op het Departement van Koloniën, f 50 000.

Hiervoor werd bij de begroting eene som van f 200 000